

อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
Influence of Media with Affecting the Juvenile Delinquency

สุรัสวดี กัลยาสิทธิ์^{1*} ว่าที่ ร.ต.วรเชษฐ์ ธรรมวงศ์^{2*}

¹อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา 33000,

²อาจารย์ประจำคณะบริหารศาสตร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา 33000

Email: beerziily.kys@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ เป็นการศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน โดยศึกษาถึงจริยธรรมและการกำกับดูแลตนเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาริเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาอิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

จากการศึกษา พบว่า สื่อมีอิทธิพลต่อการแสดงความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชน เช่น การแต่งกาย การประพฤติปฏิบัติตามแล้วนำมาเป็นแบบอย่าง การแสดงออกถึงความสัมพันธ์พฤติกรรมเบี่ยงเบน การแสดงออกของเด็กและเยาวชนที่เลียนแบบสื่อมวลชนโดยเฉพาะจากตัวละครในภาพยนตร์ หรือในหนังสือ เป็นต้น ทำให้มีแนวโน้มที่จะเป็นตามสื่อที่รับมาส่งผลให้มีการเลียนแบบและหาทางที่จะแสดงออกในสังคม ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากรายการที่มีความรุนแรง การกระทำความผิดกฎหมายหรือศีลธรรม อบายมุขและภาษาหยาบคาย ผู้ประกอบวิชาชีพต้องใช้พิจารณาในการนำเสนอภาพ ภาษาที่เหมาะสม โดยเฉพาะเนื้อหาที่มีความรุนแรงเรื่องเพศ อาชญากรรม พฤติกรรมที่ต่อต้านกฎหมาย รายการที่มีเนื้อหารุนแรง ภาษาหยาบคาย กิจกรรมที่เสี่ยงอันตราย อบายมุข ควรแยกแยะความจริงกับจินตนาการที่เกิดขึ้นในเนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชนอาจมีผลเสียต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ ทั้งยังควรคำนึงถึงการปกป้องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน อีกทั้งหลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวรุนแรงที่อาจกระทบกระเทือนจิตใจเด็ก เพราะสื่อเป็นปัจจัยหนึ่งที่อยู่ในวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนและส่งผลกระทบต่อความคิด พฤติกรรม ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถป้องกันสื่อที่สร้างผลกระทบด้านลบกับชีวิตของเด็กและเยาวชนได้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรออกกฎหมายควบคุมสื่อที่มีเนื้อหารุนแรงให้มีการควบคุมที่เข้มงวด การนำเสนอภาพข่าวหรือพาดข่าวต่างๆ และควรมีการพิจารณาลดความรุนแรงของข้อความโดยหลีกเลี่ยงการเสนอแบบเน้นหรือตอกย้ำให้ความโดดเด่นมากเกินไป อีกทั้ง ควรมีการตรวจตัดหรือระงับ (เซ็นเซอร์) ภาพเหตุการณ์ที่แสดงถึงความพยายามและวิธีในการนำไปสู่การกระทำความผิด หรือน้อยที่สุดให้มีการเสนอข้อความได้ภาพ

คำสำคัญ: อิทธิพลของสื่อ; การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

Abstract

The study of the influence of media with affecting the juvenile delinquency interested in ethical and self-regulation for broadcasting. The theories were obtained from the book, the article, the thesis, the domestic/international research and electronic media. The study data were collected and analyzed, to achieve the suggested information for solving the influence of media with affecting the juvenile delinquency problem.

The results found that the mass media had an influence on the potential and showing ability of the juvenile, such as dressing, mass media imitation behavior in the juvenile, especially, personage

in the movie. The juvenile tends to follow the received media causes the juvenile began the imitation and finding the way to express in the social. The juvenile protection from the violence programs, criminal offence and immorality, temptation and vulgar language. A media professional had to consider the presentation, proper language, especially, the content of sexual violence, crime and anti-legal behavior. The severe content, vulgar language, dangerous activities and immoral programs maybe had a negative effect on development and learning of the juvenile, so the media operator should distinguish between the truth and imagination in the content, and should realize to protect human dignity and juvenile welfare. Furthermore, the media professional should avoid the presentation of violent news that may affect the children. Because, the media is factor in the juvenile lifestyles and it is factors affecting on mentality and behavior. That mean, the confederate cannot protect the media which has a negative impact on the juvenile lives.

In this study, the writer has the additional suggestion that should legislate to strict control the media which has the violence content and should have the consideration to reduce the violence of the message by avoiding the emphasizing or noticeable. And should be suspended the picture/photograph which shown an endeavor and the way to offense or should be shown the warning message below the picture/photograph.

Keywords: Influence of Media; Juvenile Delinquency

1. บทนำ

ท่ามกลางกระแสความขัดแย้งของสังคม และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นอยู่ทุกวันนี้ นับได้ว่า สื่อมวลชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับเสมอและเป็นตัวอีกตัวแปรหนึ่งที่จะกำหนดทิศทางของปัญหานั้น ๆ ซึ่งต้องยอมรับว่าปัจจุบันสื่อมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของทุกคนเกือบทุกด้าน เพราะสื่อมีผลต่อพฤติกรรม การตัดสินใจของคนในสังคม ทุกคนจึงต้องบริโภคข่าวสารอยู่ตลอดเวลา เช่น การชมรายการข่าวทางทีวี ทุกเช้า การอ่านหนังสือพิมพ์หรือไม่ก็เล่นอินเทอร์เน็ต (<http://www.bloggang.com/viwediary.php?id=p honghiphat&month=072007&date=11&group =6&gblog=3> “อิทธิพลของสื่อกับวิกฤตของสังคม”) จากปัจจัยดังกล่าวอิทธิพลของสื่อจึงย่อมที่จะก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงได้ในทุกๆ ภาคส่วนของสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมเมืองหรือแม้แต่ในสังคมชนบทก็ตาม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นย่อมที่จะเกิดขึ้นได้ทั้งทางที่ดีขึ้นและทางที่แย่ลง และสิ่งสำคัญสื่อเป็นสิ่งที่มอิทธิพลโดยตรง ต่อทุก ๆ คนในสังคมไม่ว่าจะเด็ก วัยรุ่น หรือจะ จนกระทั่งผู้ใหญ่ อิทธิพลของสื่อที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น ไม่ว่าจะจากสภาพเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของสังคม เนื่องมาจากความพยายามในการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ โดยผ่านสื่อเข้า ทั้ง วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต สื่อจึง

กลายเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต และนำพา ไปสู่ปัญหาและผลกระทบหลาย ๆ ด้านของชีวิต แบบเดิม ๆ ของสังคมไทยให้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งล้วนมาจาก การรับสื่อและอิทธิพลสื่อยังทำให้เกิดพฤติกรรม การเลียนแบบ เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวสงคราม ภาพยนตร์หรือละครที่มีเนื้อหารุนแรงต่อสู้อัน ส่งผลให้ เด็กและคนที่รับสื่อจินตนาการตามและเกิดการ เลียนแบบ (วิทยาการ เชียงกุล, 2552)

สื่อเป็นปัจจัยหนึ่งที่อยู่ในชีวิตของเด็กและ เยาวชนและส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรม ทำให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องไม่สามารถป้องกันสื่อที่สร้างผลกระทบด้านลบ กับชีวิตของเด็กและเยาวชนได้ ขณะเดียวกันสื่อก็เป็น เครื่องมือในการเปิดโลกทัศน์ เข้าถึงข้อมูลและให้การรับรู้ ถึงสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ อิทธิพลของสื่อจึงมีผล กับชีวิต ความรู้สึกนึกคิด แต่ในช่วงเวลาที่ผ่านมาเด็ก และเยาวชนส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้ ผู้เสพสื่อ สื่อจึงเป็นส่วน หนึ่งของเด็กและเยาวชน สื่อย่อมมีอำนาจและอิทธิพล เหนือกว่าเด็กและเยาวชน ฉะนั้นปัญหาเรื่องสื่อจึงเป็น ปัญหาที่ใหญ่มากที่ต้องเร่งแก้ไขและให้ความคุ้มครอง เด็ก และเยาวชนจากสื่อ โดยเฉพาะพฤติกรรมทางเพศ ของเด็กและเยาวชนหลายอย่างที่ติดกับเด็กและ เยาวชนมักจะเรียนแบบกับสื่อ ยิ่งสื่อทางทีวีเป็นตัว แบบที่สำคัญของการแสดงออกทางเพศของเด็ก เช่น การแต่งตัว การวางตัวกับเพศตรงข้าม กริยาท่าทางที่

เหมาะสม ค่านิยมต่างๆ ที่มักบดบังคร เป็นต้น แล้วเด็กก็นำไปปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (จักร์กฤษ เพิ่มพูล, 2556)

ดังนั้น สื่อจึงเปรียบเสมือนดาบสองคมที่ด้านหนึ่งเป็นกระจกส่องส่องให้สังคมเห็นว่าเกิดอะไรขึ้นเพื่อระมัดระวังป้องกัน แต่อีกด้านหนึ่งกลับเป็นการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบและก่อความรุนแรงมากยิ่งขึ้น สื่อจึงมีอิทธิพลเหนือความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของเยาวชน พฤติกรรมบางอย่างถูกชักจูงโดยง่ายจากสื่อทำให้มีพฤติกรรมเลียนแบบโดยเฉพาะการกระทำความผิดทางเพศ ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และการก่ออาชญากรรมประเภทอื่น ๆ (www.healthcarethai.com/ “อิทธิพลของสื่อสารมวลชน”)

2. อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

ในปัจจุบันยุคกระแสโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและก้าวหน้า ไร้พรมแดนและขีดจำกัด โดยเฉพาะสื่อถือได้ว่าเข้ามามีอิทธิพลสูงในด้านข้อมูลข่าวสารที่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนทุกกลุ่มสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ และสื่ออื่นๆ ในการนำเสนอข่าวของสื่อแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันทั้งทางเนื้อหาและภาพประกอบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งในบางครั้งสื่อก็มุ่งแต่ที่จะขายข่าวมากกว่าการคำนึงถึงผลที่จะตามมาหรือผลกระทบต่อสังคมโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ทำให้สื่อมีอิทธิพลมากต่อความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่เป็นผลตามมาจากอิทธิพลของสื่อที่รับมาไม่เหมาะสมกับวัยอันได้แก่ ความก้าวร้าว ความรุนแรง พฤติกรรมทางเพศ การได้รับสื่อซ้ำๆ ทำให้เกิดพฤติกรรมตามสื่อที่ได้รับมาโดยการตอกย้ำว่าเป็นเรื่องปกติประจำวันเกิดความคุ้นชินส่งผลให้เด็กและเยาวชนกล้ากระทำความผิดกฎหมายซึ่งได้รับความคิดมาจากความทรงอิทธิพลของสื่อ ผลกระทบของสื่อกับพฤติกรรมทางเพศของเด็กและเยาวชน ในบางครั้งสื่อมีการนำเสนอเรื่องเพศหรือในละครบางฉากบางตอนและการนำเสนอข่าวอาชญากรรมการกระทำความผิดทางเพศถือว่าเป็นเรื่องปกติ สนุกสนานตื่นเต้น ซึ่งการนำเสนอสื่อแบบนี้จะมีผลต่อทัศนคติ ความคิด และค่านิยมทางเพศของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะบทบาททางเพศชายหญิงในเรื่องเพศนั้นโตเกินวัยทำให้มีพฤติกรรมการกระทำ

ความผิดเกี่ยวกับเพศเกิดขึ้น อีกทั้งการมีพฤติกรรมในด้านวัตถุนิยม ค่านิยมความคิดที่มีการเสนอข่าว เช่น การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การเสพยาเสพติด ทำให้เกิดความเข้าใจว่ามีประโยชน์มากกว่าโทษ แต่แท้จริงแล้วกลับมีโทษมากกว่าประโยชน์เมื่อเด็กและเยาวชนได้หลงผิดไปแล้ว อิทธิพลของสื่อในด้านพฤติกรรมวัตถุนิยมจะส่งผลต่อการกระทำความผิดโดยเฉพาะการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เห็นได้ว่า อิทธิพลของสื่อมีผลต่อความคิดและค่านิยมของเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก เพราะเด็กและเยาวชนบางกลุ่มบางคนจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงและการกระทำความผิดเพิ่มมากขึ้นทำให้ขาดความสามารถในการเรียนรู้ (บุญเสริม หุตะแพทย์และคณะ, 2555)

เด็กและเยาวชนมีการใช้สื่อค่อนข้างมากและสามารถเข้าถึงสื่อประเภทต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย ในการบริโภคสื่อที่นั้นแม้จะมีประโยชน์อยู่มากแต่ก็มีโทษที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและการแสดงออก ค่านิยม ความคิด การตัดสินใจหรือการดำเนินชีวิต เด็กและเยาวชนมีปัญหาหลงใหลจากทุนนิยม สื่อลามก ภัยทางเพศ เกมสื่อบันเทิงที่มีสาเหตุก่อให้เกิดความรุนแรง และเมื่อเวลาว่างจะนิยมเล่นเกมสื่อบันเทิง ทำให้เด็กและเยาวชนมีการเสพติดสื่อและขาดการชี้แนะการรับสื่อจากผู้ปกครอง ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเป็นเหยื่ออาชญากรรมและกลายเป็นอาชญากรรมเสียเอง (บุญเสริม หุตะแพทย์และคณะ, 2555)

ย้อนกลับไปมองอดีตจนถึงปัจจุบันมีข่าวมากมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนอันเป็นผลมาจากอิทธิพลของสื่อโทรทัศน์ที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดการเลียนแบบและกระทำความผิดมากขึ้น เช่น

- เกิดข่าวพาดหัวหนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับ “เลียนละคร นางบาป 6 ขวบแขวนคอ” สายไฟผูกคอตันจุกปากโชคดี “ดวง” ไม่ถึงฆาต ชาวบ้านเห็นช่วยทัน! เหตุเนื่องจากเด็กติดใจละครในฉากที่ทาสจับทาสหญิงด้วยกันแขวนคอโตงเตง น้องหนู 6 ขวบจึงหันไปถามพ่อแม่ว่าแขวนคอแล้วจะเป็นอย่างไร พ่อแม่ก็ตอบว่าจะกลายเป็นผี เธอจึงพูดหยอกๆ ด้วยว่า “ถ้าหนูเป็นผีก็จะมาหลอกพ่อแม่”
- เด็กอนุบาลใช้เชือกฟางผูกคอตายกับต้นไม้หน้าบ้านเลียนแบบละครโทรทัศน์ “สลดเด็กหญิงอนุบาลวัย 6 ขวบ เล่นเลียนแบบละคร

“โทรโขก” ผูกคอตายดับต่อหน้าน้องชายฝาแฝด (อายุ 6 ขวบ) ของเด็กหญิง ซึ่งเล่าว่า หลังกลับจากโรงเรียน ตนและพี่สาวชวนกันมาเล่นไต้ต้นไม้หน้าบ้าน รุ่ง พี่สาวก็พูดว่า เห็น “อียีน” (ตัวละครทีวีในเรื่อง “โทรโขก”) ผูกคอตาย..เดียวจะแสดงผูกคอตายให้ดู จากนั้นก็เอาเก้าอี้มาโยนแล้วผูกเชือกกับต้นไม้ เมื่อผูกเชือกเสร็จพี่สาวสั่งให้ตนเองเอาเก้าอี้ ออก จะห้อยผูกคอตายแล้ว ตนก็เอาเก้าอี้ ออก เห็นพี่สาวคอยอยู่กับเชือกอยู่พักใหญ่ จึงวิ่งไปตามยายที่ทำกับข้าวหลังบ้านมาช่วย แต่สุดท้ายก็เสียชีวิต (<http://www.kidsradioclub.or.th/article/treatise/1301> “ลูกจบชีวิตเพราะทีวี?”)

- เด็กชายติดเกมส่คั้งฆ่าแม่-แทงพี่สาว เนื่องจากโมโหที่ถูกแม่สั่งเลิกเล่นเฟสบุ๊คแล้วปิดคอมพิวเตอร์กลางดึก ซึ่งเป็นเด็กติดเกมคอมพิวเตอร์ เป็นเกมส่ต่อสู้ เขามักมีอารมณ์รุนแรงโมโหร้าย การก่อเหตุครั้งนั้นมาจากอาการเก็บกดที่ถูกแม่ตัวเองห้ามไม่ให้เล่นเกมอยู่เป็นประจำจนเกิดความเครียดขึ้นจึงได้ลงมือฆ่าแม่และแทงพี่สาวตัวเอง จะเห็นได้ว่าปัญหาการกระทำคามผิดมีผลมาจากการเล่นสื่อบนไลน์มากเกินไปจนทำให้มีลักษณะอารมณ์และพฤติกรรมการเล่นแบบสื่อบนไลน์ที่ได้รับมาจนถึงขั้นการกระทำคามผิด

กิตติ (www.dailynews.co.th/crime/164408 “รอดผลตรวจเด็กติดเกมฆ่าแม่ก่อนส่งศาล”)

- อีกกรณีหนึ่งเด็กแปดขวบแขวนคอเลียนแบบละครดั่งและรายการคนอวดผิงนเกือบเสียชีวิต สาเหตุมาจากดูรายการโทรทัศน์มีภาพการแขวนคอตาย 3-4 รายการในหนึ่งสัปดาห์ การดูรายการโทรทัศน์ทุกครั้งจะให้ความสนใจและก่อนเกิดเหตุเด็กหญิงบอกว่าจะไปเล่นแขวนคอ โดยเด็กเล่นแขวนคอโดยนำเศษผ้าและเชือกผูกเป็นห่วงกับต้นหูกวางห่างจากพื้น 120 ซม. ทำให้เด็กหมดสติขาดอากาศหายใจนาน 10 นาที (www.dailynews.co.th/crime/164208 “ซ็อก8ขวบแขวนคอเลียนแบบละครดั่ง“คนอวดผิง-แรงเงา””)

จากข่าวดังกล่าว สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการแสดงความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชน สื่อจะเป็นการสื่อสารใหม่ๆ ให้กับวัยรุ่น เช่น การแต่งกาย การประพฤติปฏิบัติตามจึงนำมาเป็นแบบอย่าง ทั้งยังมีการแสดงออกถึงความสัมพันธ์พฤติกรรมเบี่ยงเบน

การแสดงออกของวัยรุ่นที่เลียนแบบสื่อมวลชน โดยเฉพาะจากตัวแสดงในโทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือในหนังสือ ทำให้มีแนวโน้มที่จะเป็นตามสื่อที่รับมาส่งผลให้มีการเลียนแบบและหาทางที่จะแสดงออกในสังคม (พิงพิศ จักรปิง, 2549) ในการรับสื่อของเด็กและเยาวชนบางคนอาจมีภูมิคุ้มกันไม่ติดถูกกระตุ้นได้ง่ายจากการรับสื่อมา เช่น ต้มสุรา เสพยาเสพติด สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การกระทำคามผิดและการที่ขาดการคิดไตร่ตรองยับยั้งชั่งใจ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนหนึ่งมาจากการรับสื่อที่มีเนื้อหารุนแรงไม่เหมาะสม ซึ่งโยงไปถึงการฆ่าคนตายก็เป็นไปได้แล้ว การมีโอกาสดูสื่อต่างๆ ทำให้เกิดการกระตุ้นความรู้สึกนึกคิดให้กล้ากระทำคามผิดได้ (อรสม สุทธิสาคร, 2544) วัยรุ่นเป็นวัยที่มักเกิดพฤติกรรมเสี่ยงได้เสมอเนื่องจากเป็นวัยที่กล้าคิดกล้าทำอยากลองอยากรู้แต่ขาดการยับยั้งชั่งใจจึงทำให้มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหารวมถึงการรับสื่อที่ไม่เหมาะสมอาจเกิดปัญหาในสังคมได้ การนำเสนอเนื้อหาสาระของสื่อสำหรับเด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีความหลากหลายมีช่องทางการสื่อสารหลายรูปแบบที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเลือกใช้และเข้าถึงสื่อได้ง่ายมีทั้งเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนแต่อาจมีเนื้อหาบางส่วนที่เผยแพร่ภาพ ภาษา ตลอดจนเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและอาจก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายต่างๆ ได้ (บุญเสริม หุตะแพทย์และคณะ, 2555)

ในประเทศไทยมีกฎหมายออกมาเพื่อควบคุมสื่อโดยกำหนดเงื่อนไขการปิดกั้นสื่อแต่ละประเภทไว้ไม่เหมือนกัน โดยรวมอาจมีหลักการหลายอย่างที่สอดคล้องกันแต่หากเปรียบเทียบกฎหมายหลายฉบับจะพบว่า มีเนื้อหาบางประเภทที่สามารถเผยแพร่ในสื่อบางประเภทได้ ขณะที่เนื้อหาบางประเภท เช่น เนื้อหาที่ “ขัดต่อความสงบเรียบร้อย” หรือ “ศีลธรรมอันดี” ถูกกำหนดให้เป็นเงื่อนไขห้ามเผยแพร่ในกฎหมายที่ควบคุมดูแลสื่อทุกประเภท เช่น จริยธรรมสื่อมวลชนว่าด้วยการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่มีความเสี่ยงในลักษณะต่างๆ โดยเฉพาะคู่มือจริยธรรมการกำกับดูแลตนเองในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ (มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา, 2558) ในหลักการ 6 ปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่มีความเสี่ยงและเด็กที่ปรากฏในสื่อ โดยสื่อต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ชมผู้ฟังที่เป็นเด็กและเยาวชนด้วยการเล็งเห็นถึง

อิทธิพลและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเด็กจากการได้รับชมเนื้อหาสื่อที่อาจแฝงไปด้วยเนื้อหาความรุนแรง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การแสดงออกและทัศนคติที่มีต่อเรื่องเพศ ตลอดจนจนพฤติกรรมที่ต่อต้านกฎหมาย ภัยสังคม กระทั่งตระหนักถึงความสามารถในการแยกแยะความจริงกับจินตนาการที่เกิดขึ้นในเนื้อหาสำหรับเด็ก เยาว์วัย ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อที่จะต้องปกป้องเด็กและเยาวชนที่ได้รับเนื้อหาสื่อหรือปรากฏอยู่ในสื่อ จากหลักการดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากรายการที่มีความรุนแรง การกระทำผิดหรือศีลธรรม อบายมุขและภาษาหยาบคาย (สำนักงานคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ. สำนักงาน กสทช. สายงานกิจการ กระจายเสียงและโทรทัศน์, 2557.) ซึ่งแนวทางในการ ปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพต้องใช้วิจารณญาณในการ นำเสนอภาพ ภาษา ถ้อยคำและน้ำเสียงให้เหมาะสม โดยเฉพาะเนื้อหาที่มีความรุนแรง เรื่องเพศ เพศวิถีหรือ เพศสัมพันธ์ และเรื่องเสียงหายต่อสถาบันครอบครัวหรือ เรื่องที่มีความอ่อนไหวอื่น ๆ ทั้งยังต้องคำนึงถึงการเสนอ เนื้อหาที่อาจทำให้ผู้ชมผู้ฟังที่เป็นเด็กและเยาวชนเข้าใจผิด หรือก่อให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ ในการป้องกัน เด็กและเยาวชนจากการนำเสนอเหตุร้ายแรงที่ กระทบกระเทือนจิตใจต้องไม่ออกอากาศหรือตีพิมพ์ ภาพและข้อมูลที่อาจจะมีผลเสียต่อพัฒนาการด้าน ศีลธรรม ด้านกายภาพและด้านสติปัญญาของเด็กและ เยาวชน ในกรณีมีภาพข่าวที่มีความรุนแรงควรหลีกเลี่ยง การนำเสนอข่าวที่อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจของเด็กและ เยาวชน และต้องระมัดระวังการนำเสนอเนื้อหาภาพ เสียงที่อาจชักจูงใจเด็กและเยาวชนไปในทางที่ผิด เช่น รายการที่มีเนื้อหาความรุนแรง การยั่วยวนทางเพศ กิจการที่เสี่ยงภัยต่อร่างกายที่เด็กและเยาวชนอาจ ลอกเลียนแบบและต้องประกาศเตือนหรือแสดงข้อความ (label) เพื่อให้ผู้ชมผู้ฟังพิจารณาว่าเนื้อหาของรายการ เหมาะสมกับตนเองหรือเด็กและเยาวชนหรือไม่ อีกทั้ง ต้องระมัดระวังในการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับการดื่ม สุรา สูบบุหรี่ การเสพยาเสพติด พฤติกรรมอันธพาลที่สื่อ ไปในทางสนับสนุนให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่โก้เก๋ ทั้งต้องไม่ มีรายละเอียดหรือชักนำให้เกิดการลอกเลียนแบบ (คู่มือ จริยธรรมและการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจาย เสียงและกิจการโทรทัศน์, 2557)

ปัญหาอิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนพบว่า มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ อิทธิพลของสื่อ คือทฤษฎีเข็มฉีดยา (Hypodermic needle Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า เนื้อหาข่าวสารแบบ หนึ่งเข้าไปยังกลุ่มผู้รับสารทุกกลุ่ม ซึ่งเปิดรับสารด้วย วิธีการเดียวกัน และสามารถก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่าง ฉับพลันและโดยตรงอย่างผู้ส่งสารตั้งใจเอาไว้ และผู้ส่ง ข่าวสาร เป็นผู้มีอำนาจ และบทบาทสำคัญที่สุดเพราะ สามารถกำหนดข่าวสารและส่งข่าวสารไปยังผู้รับโดย การคาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นได้ ดังนั้น สื่อมวลชน เปรียบเสมือนอาวุธที่มีอำนาจมหาศาลสามารถคลั่งคลา ให้ประชาชนเป็นอะไรก็ได้ ข่าวสารจากสื่อสารมวลชนจะ ถึงและมีผลต่อประชาชนโดยตรงและทันทีทันใดโดยไม่มี อะไรกีดขวางและปราศจากต่อต้านจากผู้รับสาร (ขจร ยุทธ ต่อทรัพย์สิน, 2554)

ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากรายการที่ แสดงออกถึงความรุนแรง การกระทำผิดกฎหมายหรือขัด ต่อศีลธรรม ผู้ประกอบวิชาชีพต้องชั่งน้ำหนักระหว่าง การทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนกับหน้าที่ในการปกป้อง คุ้มครองเด็กและเยาวชนจากรายการวิทยุและรายการ โทรทัศน์ที่ไม่เหมาะสมกับวัย และต้องคำนึงถึงสิทธิในการ รับรู้ข่าวสารและการแสดงออกของความคิดเห็น ความ ต้องการ ทักษะ ความสามารถ จินตนาการของเด็กและ เยาวชน ในการกำหนดเวลาการออกอากาศรายการ สำหรับเด็ก เยาวชนและครอบครัวแยกจากรายการ เฉพาะผู้ใหญ่ หมั่นตรวจสอบ ดูแลความเหมาะสมของ เนื้อหารายการ ในช่วงเวลาสำหรับเด็ก เยาวชนและ ครอบครัว โดยเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวกับเพศ การเลือกเพศ เพศสัมพันธ์ ภาษาหยาบคาย และการนำเสนอต้องคำนึง เสมอว่าเด็กและเยาวชนมีความอ่อนไหวและด้อย ประสบการณ์ โดยปกป้องเด็กและเยาวชนออกจาก เนื้อหาและการนำเสนอที่ไม่เหมาะสม เช่น เนื้อหา รายการที่มีความรุนแรงด้วยการประกาศเตือนหรือแสดง ข้อความเพื่อให้ผู้ชมผู้ฟังพิจารณาว่าเหมาะสมกับตนเอง หรือเด็กและเยาวชน (คู่มือจริยธรรมและการกำกับดูแล กันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์, 2557)

ดังนั้น สังคมต้องทบทวนว่าการเติบโตของสื่อ โทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อต่างๆ กำลังทำร้ายเด็ก และเยาวชนหรือไม่ เพราะเด็กและเยาวชนสามารถ เข้าถึงสื่อได้ทุกแขนง ทุกเวลา ทุกสถานที่เพราะมี ช่องทางที่หลากหลาย หากเด็กและเยาวชนไม่มี ภูมิคุ้มกันที่ดีอาจเกิดการเสพติดสื่อไปในทางที่ไม่

สร้างสรรค์ส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้อันเป็นผลมาจากการรับอิทธิพลของสื่อมากเกินไป

3. ข้อเสนอ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่นำเสนอความรุนแรงและไม่เหมาะสมในเนื้อหาของสื่อทำให้เกิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเลียนแบบสื่อมีพฤติกรรมรุนแรง เช่น การทำร้ายร่างกาย ช่มชืด ความรุนแรงทางเพศ การรับสิ่งที่ไม่เหมาะสมจะซึมซาบเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดที่ละเอียดที่ละน้อย ติดยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมก้าวร้าว เสี่ยงภัยต่อต้านสังคม ละเมิดกฎหมายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันสื่อเข้ามามีอิทธิพลต่อการกระตุ้นความรู้สึกนึกคิดให้กระทำผิดมากยิ่งขึ้นไปอีกเท่าตัว เพราะในปัจจุบันสื่อเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก

ในการป้องกันและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากสื่อที่แสดงออกถึงความรุนแรง การกระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรม ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อต้องคำนึงถึงการทำหน้าที่ในฐานะสื่อกับหน้าที่ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ไม่เหมาะสมกับวัย โดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ อาชญากรรม เพราะต้องคำนึงเสมอว่าเด็กและเยาวชนมีความอ่อนไหว ด้อยประสบการณ์ในการพิจารณาว่าสิ่งไหนถูกหรือผิด และสื่อมวลชนไม่ควรกระทำการโฆษณาอันอาจมีผลเป็นอันตรายต่อเด็กหรือเยาวชนทางร่างกาย จิตใจ ทำให้ขาดความรู้สึกลึกซึ้งหรือโดยอาศัยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของบุคคลดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการจูงใจในการกระทำผิด ทั้งนี้ ในคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากรายการที่มีความรุนแรงหรือการนำเสนอเนื้อหาผิดต่อศีลธรรมและกฎหมาย เนื้อหาหยาบคายและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบอขายมุขตลอดจนความสำคัญในการตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กที่ปรากฏในสื่อที่แสดงออกมา

ดังนั้น สื่อมวลชนทุกประเภทต่างมีความสัมพันธ์และอิทธิพลเฉพาะตามลักษณะของสื่อ นั้นๆ อีกทั้งกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเด็กและเยาวชนไทย เด็กและเยาวชนอยู่ในวัยที่อยากรู้

อยากรู้อยากเห็น อยากเลียนแบบตัวละครที่ตนชื่นชอบ ในขณะที่ความรุนแรงและไม่เหมาะสมในเนื้อหาของสื่อทำให้เกิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเลียนแบบสื่อมีพฤติกรรมรุนแรง

4. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา

จากการศึกษา อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ผู้เขียนเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

1. ควรออกกฎหมายควบคุมสื่อที่มีเนื้อหารุนแรงให้มีการควบคุมที่เข้มงวด การนำเสนอภาพข่าวหรือพาดข่าวต่างๆ

2. ควรมีการพิจารณาความรุนแรงของข้อความโดยหลีกเลี่ยงการเสนอแบบเน้นหรือตอกย้ำให้ความโดดเด่นมากเกินไป และไม่ให้ความสำคัญต่อเหตุการณ์นั้นมาก เช่น หลีกเลี่ยงการพาดหัวข่าวในหน้า 1 ของสื่อหนังสือพิมพ์ การนำเสนอภาพยนตร์หรือละครที่มีเนื้อหารุนแรง ไม่เหมาะสม

3. ควรมีการตรวจตัดหรือระงับ (เซ็นเซอร์) ภาพเหตุการณ์ที่แสดงถึงความพยายามและวิธีการที่นำไปสู่การกระทำผิด หรือน้อยที่สุดให้มีการเสนอข้อความได้ภาพ

5. บรรณานุกรม

จรรยาพร ต่อทรัพย์สิน. อิทธิพลของสื่อที่มีผลกระทบต่อกระบวนการงานนิติวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์, วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

คู่มือจริยธรรมและการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (Ethical guideline and Self-regulation for Broadcasting).

จักรกรฤช เพิ่มพูล. กรณีศึกษาด้านจริยธรรมสื่อมวลชนบทความเสนอในการสัมมนาหัวข้อ “สื่อมืออาชีพกับจรรยาบรรณเรื่องที่ตั้งคมอยากู” จัดโดยกลุ่มมีเดีย อินไซด์ เอ้าท์ วันศุกร์ที่ 19 เมษายน 2556 ณ ห้อง Ballroom B ชั้น 7 โรงแรมเดอะเวสต์ทิน แกรนด์ สุขุมวิท กรุงเทพฯ.

บุญเสริม หุตะแพทย์และคณะ. “สื่อและความรุนแรงจากสื่อต่อเด็กและเยาวชนไทย”. รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2555.

พิงพิศ จักรปิง. “เอกสารคำสอนรายวิชาจิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่น”. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2549.

มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา. จริยธรรมสื่อโทรทัศน์กับผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก: ศึกษาเปรียบเทียบโทรทัศน์ดิจิทัลช่องที่ได้รับความนิยมช่วง ตุลาคม 2557 และ มกราคม 2558, สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2558.

วิทยากร เชียงกุล. “จิตวิทยาวัยรุ่นก้าวข้ามปัญหาและพัฒนาศักยภาพด้านบวก” . กรุงเทพมหานคร: 2552.

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. สำนักงาน กสทช. สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์. คู่มือจริยธรรมและการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (Ethical guideline and Self-regulation for Broadcasting), 2557.

อรสม สุทธิสาคร. “อาชญากรรมเด็ก?”. กรุงเทพมหานคร: 2544.สื่อออนไลน์ <http://www.bloggang.com/viwediary.php?id=phonghiphat&month=072007&date=11&group=6&gblog=3> “อิทธิพลของสื่อกับวิกฤตของสังคม” เข้าถึงเมื่อ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560

www.healthcarethai.com/ “อิทธิพลของสื่อสารมวลชน” เข้าถึงเมื่อวันที่ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560

<http://www.kidsradioclub.or.th/article/treatise/1301> “ลูกจบชีวิต เพราะทีวี?” เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560

www.dailynews.co.th/crime/164408 “รอผลตรวจเด็กติดเกมฆ่าแม่ก่อนส่งศาล” เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560

www.dailynews.co.th/crime/164208 “ช็อก 8 ขวบแขวนคอเลียนแบบละครดัง “คนอวดผี-แรงเงา”” เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560